

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pauli Segneri Societatis Jesu Brevis Vitæ Historia
cum ejusdem Concordia Quietis & Laboris in Oratione,
Expositione in Psalmum Miserere, Considerationibus de
Inferno, Expositione Cantici ...**

Massei, Giuseppe

AUGUSTÆ Vindel. & DILINGÆ, 1707

VD18 12383155

cap. 5. Ostenditur Contemplari in hac vita mortali in nullo, de via
Ordinaria, posse esse statum fixum & permanentem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47773](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47773)

Caput V.

*Ostenditur, Contemplari in mortali hac vita in nullo
de via ordinaria posse esse statum fixum &
permanentem.*

I.

Videtur tam multis, quæ in medium allata sunt, clausus esse omnis effugio exitus, & tamen etiamnum hæremus in limine. Isti enim, ut fugiant, tempestatem tam atrocem, quâ percutiuntur, dum nunc arrogantia, nunc audacia, nunc præsumptionis arguuntur, non cessant vociferari; superbiam ejusmodi tunc locum fore, si, qui vocatus à DEO non est signis indubitatis, præsumeret tamen ad Contemplationem anhelare, nondum in via DEI stabilis, nondum proventus, aut etiam nondum contemplandi habitum assecutus. Ubi tamen quis ejusmodi habitum consecutus est, tum, inquit ipsi, Contemplatio certis aliquibus Animabus est status permanens, aut fixus. Tunc enim quid porro quæritur? Potest enimvero tunc anima in ipso aded Orationis principio cessare ab omni usu facultatum ad hoc ut recipiat lumen illud Supernaturale, quod DEUS mentibus infundere consuevit, contenta non aliud cum DEO agere, præter solum illum obtutum fixum: neque enim superbiam ullo modo damnari potest, si illo se in statu conservare labore, in quo illam DEUS posuit, quantumcunque ille excelsus sit.

His ego quod porro opponam non habeo, si vera sunt. si tamen Contemplatio, ut ponitur, nonnullis animabus est status permanens; aliud ego ardentius non expeto, quam ut liceat mihi festinare ad eas reverenter amplectendas.

Ah!

Ah! ubi, ubi tandem sunt istæ Animæ? Maxime cum ipsa
 adeò S. Teresa nunquam se existimârit tali in statu esse.
 Felix hoc nostrum seculum, quod tantum non totas gignit
 sylvas illarum palmarum, quas aliis ætatibus nonnunquam &
 per intervalla reperire erat in cultissimis campis Casini, Ci-
 stertij, Claræ Vallis, & ipsius adeò Nitriæ interioris! Quid
 non conabantur Sancti illi solitudinis Inquilini, ut novas
 indies rationes modosque excogitarent, quibus operati-
 onum & actuum vi mens DEO conjuncta permaneret?
 tam rarò ea ætate spes erat obtinendi illius obtutus fixi. Suf-
 ficiet hanc in rem legere Cassianum. Si modò Animæ
 tam Beata tanto sunt numero, quo pretio non comparâset
 sibi gratiam, hoc demum f. culo nascendi, S. Augustinus?
 Quibus tandem ille verbis DEUM alloqui consueverat?
 an non fatebatur, se quidem per intervalla jucundissimâ
 istâ quiete intus frui, omnèsque facultates suas cum illo
 habere conjunctas? non tamen nisi rarò hanc sibi gratiam
 obtingere: *Aliquando, non semper, non, aliquando aliquan-
 do quidem, ajebat ipse, intronittis me (nec enim ipse se se
 intrudere volebat) intronittis me in affectum multum inusi-
 tatum introrsum, ad nescio quam dulcedinem, qua si perficia-
 tur in me, nescio quid erit, quod vita ista non erit. Sed reci-
 do in hac, erummosis ponderibus, & resorbeor solitis, & te-
 neor: ô doloris summi indices voces! & multum fleo, sed
 multum teneor. Tantum consuetudinis sarcina digna est. Hic
 esse valeo, nec volo: illic esse volo, nec valeo: miser utrobi-
 que.* Ubi tandem idioma aliud pulchrius audiri potest,
 nisi in Cælum eatur? Sed transeamus ad S. Bernardum, &
 ex ipso audiamus, quid ipse aliquando hoc de argumento
 Serm. 41. fenserit: *Quis, ajebat, quis non dico continuè, sed vel ali-*
 in Cant. *quamdiu, dum in hoc corpore manet, lumine Contemplationis
 fruatur?*

fruat? An non & S. Gregorius, sublimi illo è throno suo, audiri in hac causa mereatur? Ipse explicans illa verba Job: *In suavitate Contemplationis intima non diu mens figitur: quia* Lib. 5.
ad semetipsam immensitate luminis reverberata revocatur. Mor. c. 23.
 Heu! lux adeò ipsa, cùm crescit, sub auroram eum excitat, qui tam suaviter dormiebat.

Advertendum proin est, aliud esse statum Contemplativi, aliud, statum Contemplationis; si tamen nos quoque istis uti volumus vocabulis, aut potiùs illis abuti. Status Contemplativi non consistit in suspensione trium facultatum, quæ suspensio Quietem illam efficit; Contemplativus siquidem aliis insuper exercitationibus, etiam externis, necessariò defungi debet, nisi planè otiosus ac ignavus hoc in Mundo esse velit. Sic autem, ut docet S. Thomas, si per Contemplationem hujusce generis status intelligitur, Contemplatio, toto vitæ tempore durare potest. Status Contemplationis quantumcunque diligenter quæratur in Mundo, reperitur nusquam: haud aliter ac non reperitur status citharizandi, saltandi, cantandi; etsi reperiatur status Citharædi, Salij, Cantoris. Et ratio est, quia Contemplatio non est habitus, sed actus: atque hic, ipso S. Thoma teste, non nisi brevis esse potest: cùm enim Contemplatio consistat in quadam operatione intensissima, quam Anima exercet, quando simul operatur ad levandam se supra se (nisi DEUS opus naturæ viribus superius operari velit) brevi tempore durat: nec enim actus ullus in summa illa intensione diu durare potest. *Nulla actio potest diu* 2. 2. q. 18.
durare in sui summo: id quod nulla non die experimur in ar. 8. ad. 4.
 arcu intenso, in cantu acutissimo, in cursu præcipiti, in volatu sublimissimo. Atque ita, *Quantum ad hoc*, inquit S. Thomas, *Contemplatio diu durare non potest, licet quantum*
 K *ad alios*

ad alios Contemplantis actus, qui sunt, legere, recogitare, animum reflectere, piis affectionibus cor inflammare, possit diu durare.

Ego igitur, sanctâ quâdam incensus invidiâ quæro ex illis tam multis Animabus, quæ hodie pertingunt ad statum fixum non Contemplativarum tantum, sed actu Contemplantium, quid tandem ipsæ agant, ut tantum Bonum tam constanter ipsis liceat possidere? O illas verè Beatas! sed me timor angit, ne hæc earum Contemplatio non sit ex illo genere Contemplationis, quæ tantis laudibus effertur. Timeo, ne sit duntaxat habitus quidam, valdè quidem ille Bonus, facilè colligendi animum, eumque DEO, quoad ejus potest, conjungendi. Iste sanè longè utilissimus est ad profectum; communis tamen etiam illis, qui meditantur. Neque ad hunc assequendum, necessarium unquam fuit, cum orandum est, solo obtutu fixo ac simplici esse contentum: neque enim colligere tantum animum, DEO que, se præsentem sistere, solius est Contemplationis Mysticæ, quæ sic definitur; *Elevatio mentis in DEUM suspensa, æternæ dulcedinis gaudia degustans.*

II.

VTinam intelligeretur, quàm præclarum hæc Contemplatio DEI donum sit! Est ista donum luminis supernaturalis, sed vivacissimi, cujus ope Anima perspicit res omni humana capacitate superiores, sic ut illa amore ebria incedat, atque ita maneat nunc alienata penitus, nunc absorpta. Videmus autem nos, lumen duplici ratione esse posse in illo, qui id habet. Potest esse in illo stabile ac permanens, sicut illud habet sol: & potest esse in illo transiens,

fiens, ut est in Aere. Nemo tamen sibi persuadeat, lumen, de quo nobis sermo, in cujusquam mortalium Anima posse esse permanens: aliàs sicut qui lumen propheticum permanens haberet, vaticinari posset, quotiescunque illi collubitum est, id quod (sicut à S. Thoma animadversum est) ^{2.2.q.171 a. 2.6.} planè pugnat eum eo, quod Prophetæ ipsi professi sunt; ita qui lumen Contemplationis permanens haberet, Contemplari posset quocunque vellet tempore. Hoc autem ubi tandem invenitur? Sancti omnes identidem alia omnia profitentur. Neque enim vult DEUS, ut ulla Anima stultè sibi persuadeat, se Solis instar esse; sed ut omnes contentæ sint habere se instar aëris, quem modò lumen tam splendidum collustret, modò illi subtrahatur. Atque utinam vellent boni Superi, brevius esse illud tempus, quo lumine hoc destituitur, quàm sit illud, quo eodem locupletatur! Nihil profectò minus accidit. Rariùs illo fruitur, quàm Aër diurnâ illâ suâ luce resplendeat in ultimo Grœnlandiæ angulo; & præterea repenti deinde illo privatur. *Rara hora, brevis mora.* Ita hoc de lumine Sanctus ipse ^{Serm. 3. in Cant.} Bernardus loquebatur, qui tam præclarè de illo differuit. S. Augustinus excelsam illam Contemplationem, quam Mysticam appellamus, vocavit: *Momentum intelligentiæ.* ^{Confess. 9.c.10.} Et ne hæc loquendi ratio obscurior videretur, Gilbertus ^{Serm. 44. in Cant. psal. 32.} Abbas alicubi clariùs pronuntiavit: *Gaudium Contemplationis est instar puncti:* & alibi cum ponderâisset illa verba: *Gustate & videte, quoniam suavis est Dominus:* conclusit de ^{v. 8.} nique affirmando; Visionem ejusmodi, quo plus habet ^{In Cant. Serm. 6.} suavitatis, tanto etiam magis esse subitanæ. *Subitanea est, & sui juris hæc visio, in spiritu vehementi vadens, & repente vadens.* *Et si momentanea est, manent tamen reli-*
quia

quæ cogitationis tam succensæ, tam serena, & diem festum agunt in animo recordantis.

- Et verò an non satis videri nobis debet, quòd DEUS supernaturali hoc lumine hæc in vita videndum se nobis præbeat, utut parcè: hoc est, aliquando tantùm, aliquibus tantùm, nemini autem, nisi tantùm in transitu. Cùm
- Exod. 10. v.14. *transibit gloria mea, ponam te in foramine petra, & protegam dexterâ meâ donec transeam.* Sic DEUS Moyfi dixit:
4. Reg. 19. v.11. *Eliæ autem in eundem sensum: Egredere, & sta in monte coram Domino, & ecce Dominus transit.*

Quid igitur ille tandem sibi persuadet, aut quem se æstimat, qui ita tractari vult, tanquam in ipso gratia Contemplationis non sit transiens, sed permanens? ad me quidem quod spectat, non dispicio, quomodo superbiæ tribui non possit, conferre se ad orandum hoc maximè sine, ut recipiat à DEO illud lumen, quod Animæ minùs est debitum, etiam postquam sexcenties ante eidem collatum fuit, quàm sua lux aëri. Quisquis ita se gerit, videbitur sibi habere lumen supernatulare, quod à DEO sit; & tamen habebit lumen, non quidem naturale, illius autem generis, quod tribuit non luminis veri author, sed falsi & apparentis malignus simulator.

Hæc autem si ita habent, necesse est dicere, Legem istam, quæ jubet, ut in Oratione cessemus omni meliore modo quo possumus, ab omnibus facultatum nostrarum actibus, si tamen optamus, ut DEUS illas suspendat, Legem, inquam, hanc esse merè arbitrariam; non solum quia ipsa per se non iuvat ad obtinendam à DEO beatam istam suspensionem, quæ à DEO expectanda est tanquam donum, non ut debitum, etiam postquam sæpius antehæc collata fuit; sed quia pro eo quòd iuvat, obest non parum, propter

propter grave periculum, quod hinc incurri potest, superbiae, sepulchra quidem; sed non mortuae.

Postulat praeterea ratio, ut quilibet observet Legis hujus repugnantiam cum decoro & recta ratione; etsi non desint, qui illam tanti aestiment, ut prima ac praecipua videatur. Ad hoc adstruendum dicam aliquid, quod omnes mirentur. Est scriptor aliquis, qui dum instituere vult Animam, quae ad ipsum accessit, ut ex eo intelligeret prima principia admirandae hujus Orationis Quietis, jubet ante omnia, ut cum ipso procumbat in genua, non ut Spiritus divini opem imploret Hymno illo, *Veni Sancte Spiritus*; aut *Veni Creator Spiritus*: id quod Sanctae Ecclesiae ejusmodi in occasionibus solenne est; sed tantum ut ibi persistat spatio, quo recitaretur Salutatio Angelica, in summo silentio non modo verborum, sed etiam cogitationum, ut audiat quid confestim ipsi ad cor locuturus sit DEUS: haud aliter ac si ista esset prima & immediata basis totius Contemplationis Mysticae, non solum obmutescere penitus, non solum nihil cogitare, sed desiderare ut DEUS confestim exciteretur ad conferendum cordi nostro lumen infusum. Ego hinc Authorem istum nomine suo non compello; cum mihi cum ipso litis plane nihil intercedat, imò ne quidem illum noverim, maxime si, ut praefert, trans Montes habitat. Res mihi tantum est cum aliquibus ejus dogmatibus in hoc, quod tractamus, Orationis argumento: cum illa inveniam pugnare è diametro cum documentis, quae Sancti tradidère, ut hactenus videre licuit, & deinceps in decursu melius videbitur; cum ego illa impugna- bo, non datam quidem operam, sed ex occasione: nec enim is libelli hujus finis est, quemquam rectam petere, & velut

singulari cum illo certamine congregi; sed tantum, ut quantum DEUS mihi dederit, triumphet Veritas, proster- nendo & humi affligendo nunc hunc, nunc illum, qui importuno occursum victoriam morantur, sive id faciant si- ne bono, sive malo, cum hoc perinde sit.

Equidem author ejusmodi, qualis est, cujus præ aliis memini, non injuriâ queri de me potest, si non affero in medium id, quo ipse se purgat, suamque causam tueri, cur tam pugnantia, cum Sanctorum doctrina tradat. Af- fert autem ad sui defensionem, quod Sancti illi non obser- vaverint, Contemplationem in quibusdam animabus posse esse statum fixum.

Ego tamen non possum dispicere, quomodo Sancti ad rem hanc animum non adverterint; nisi dicamus, illorum ætate nondum fuisse natas Animas tam nobiles, quales hæc ætas fert. Sed quæso parcius ista. Quomodo Animæ tam nobiles natæ non erant, si ipsi omnino erant Animæ magis omnino nobiles, quam forsitan ætas ista ferat?

